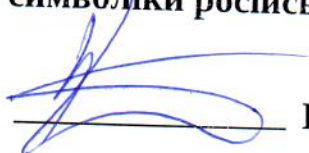

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Голова Експертної комісії
Українського інституту національної пам'яті
з питань визначення належності об'єктів
до символіки російської імперської політики**

Віктор БРЕХУНЕНКО

05 лютого

2025 р.

**Фаховий висновок щодо належності назв
регіональних філій ПАТ «Укрзалізниця»: Регіональної філії «Південно-
Західна залізниця» та Регіональної філії «Південна залізниця»
до символіки російської імперської політики**

Нормативно-правова підстава експертизи: частина 2 статті 6 Закону України «Про засудження та заборону пропаганди імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» № 3005-IX від 21 березня 2023 р. із змінами, внесеними Законом № 3097-IX від 03.05.2023 р.; підпункт 17-3 пункту 4 Положення про Український інститут національної пам'яті, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.11.2014 № 684 «Деякі питання Українського інституту національної пам'яті»; Положення про Експертну комісію Українського інституту національної пам'яті з питань реалізації норм Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», затверджене Наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 25.07.2023 № 399 «Про затвердження Положення про Експертну комісію Українського інституту національної пам'яті з питань реалізації норм Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії"» із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства культури та інформаційної політики України № 429 від 15.08.2023 № 429, Наказ Українського інституту національної пам'яті від 05.10.2023 № 35 «Про утворення Експертної комісії

з питань визначення належності об'єктів до символіки російської імперської політики».

Визначення термінів у розумінні статті 2 Закону:

російська імперська політика (російська колоніальна політика) – система заходів, що здійснювалися органами управління, збройними формуваннями, політичними партіями, недержавними організаціями, установами, підприємствами, групами чи окремими громадянами (підданими) Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації, спрямованих на підкорення, експлуатацію, асиміляцію Українського народу;

пропаганда російської імперської політики – публічна глорифікація або виправдання російської імперської політики, поширення інформації, спрямованої на виправдання російської імперської політики, а також публічне використання продукції, що містить символіку російської імперської політики, публічне заперечення злочинів (репресивних заходів) проти Українського народу;

русифікація – складова російської імперської політики, спрямована на нав'язування використання російської мови, пропагування російської культури як вищих порівняно з іншими національними мовами та культурами, витіснення з ужитку української мови, звуження українського культурного та інформаційного простору;

українофобія – дискримінаційні дії, публічно висловлені заклики, у тому числі в медіа, у літературних та мистецьких творах, що заперечують суб'єктність Української держави, української нації, боротьбу проти підкорення, експлуатації, асиміляції Українського народу, а також правомірність захисту політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитку української національної державності, науки, культури, зневажають питомі етнокультурні ознаки українців, ігнорують українську мову та культуру;

символіка російської імперської політики – символіка, що включає, у тому числі, назви підприємств, установ, організацій на території України, яким присвоєні назви подій, пов'язаних із реалізацією російської імперської політики, назви російських міст та інших географічних, історичних та культурних об'єктів Російської Федерації, що не пов'язані безпосередньо із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу,

розвитком української національної державності, науки, культури або з культурою поневолених народів Російської Федерації.

Предмет експертизи: відповідність назви регіональних філій ПАТ «Укрзалізниця»: регіональної філії «Південно-Західна залізниця» та регіональної філії «Південна залізниця» вимогам Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» (далі – Закон).

Назва регіональної філії «**Південно-Західна залізниця**» ПАТ «Укрзалізниця» є калькою з російської назви «Юго-Западная железная дорога» (засновано в 1870 р.), що, своєю чергою, походить від назви «Юго-Западный край России» («Південно-Західний край Росії» щодо імперського адміністративного та політичного центру Санкт-Петербурга) – у Російській імперії ХІХ–ХХ ст. частина «Западного края» («Західного краю») на позначення трьох губерній Правобережної України – Київської, Подільської та Волинської. Таким чином, назва регіональної філії «**Південно-Західна залізниця**» ПАТ «Укрзалізниця» пов'язана з реалізацією російської імперської політики і є історико-географічним атавізмом, що не відповідає сучасному адміністративно-територіальному поділу України, а також території обслуговування населення і господарській діяльності вказаної філії (переважно розташована на території Київської, Вінницької, Житомирської, Чернігівської, Сумської, Хмельницької та частково в районах Рівненської, Чернівецької, Черкаської, Полтавської та Тернопільської областей).

Назва регіональної філії «**Південна залізниця**» ПАТ «Укрзалізниця», успадкована з радянських часів (географічно локалізована на півдні від Москви, столиці колишнього СРСР) пов'язана з реалізацією російської імперської політики і є історико-географічним атавізмом, що не відповідає сучасному адміністративно-територіальному поділу України, а також території обслуговування населення та господарської діяльності вказаної філії (майже повністю обслуговує північно-східні регіони України).

Таким чином, чинні назви вказаних філій пов'язані з реалізацією російської імперської політики й дотепер відображають реалії адміністративно-територіального поділу колишньої Російської імперії та увічнюють бездержавне колоніальне становище України в її складі.

З огляду на викладене вище назви регіональних філій ПАТ «Укрзалізниця»: регіональної філії «**Південно-Західна залізниця**» та регіональної філії «**Південна залізниця**» містять символіку російської

імперської політики, а подальше функціонування цих назв є пропагандою російської імперської політики.

Члени Експертної комісії Українського інституту національної пам'яті з питань визначення належності об'єктів до символіки російської імперської політики:

БРЕХУНЕНКО Віктор Анатолійович

ВЕРБИЧ Святослав Олексійович

ГЕНЕРАЛЮК Леся Станіславівна

ГРЕЧИЛО Андрій Богданович

НАУМОВ Сергій Олександрович

РУБЛЬОВ Олександр Сергійович

СКРИПНИК Анатолій Юрійович